

В якісно виконаному рисунку повинні чітко прочитуватися характер освітлення, об'ємність форми, матеріальність гіпсу, цілісність тонального рішення (рис. 3).

Таким чином наведені етапи виконання рисунку голови людини з гіпсової моделі Гаттамелати дозволяють оволодіти навичками та умінням реалістичного зображення портрету людини.

Література

1. Готфрід Баммес. Зображення фігури людини : посіб. для художників, викладачів та студентів / Баммес Готфрід. – Берлін: Фольк унд виссен, 2019. – 337 с.

2. Кириченко М. А. Основи образотворчої граматики : навч. посіб. / М. А. Кириченко. – Київ : Вища шк., 2016. – 190 с.

3. Рисунок: методичні рекомендації до лабораторних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» / В. С. Литвиненко, В. А. Трачук. Хмельницький: ХНУ, 2023. 47 с.

4. Сенін В. Школа рисунку олівцем / В. Сенін, О. Коваль. – Харків : Книжковий клуб, 2015. – 90 с., іл.

5. Туманов І. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів: Аверс, 2016. – 496 с.

ЗНАЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ КОНКУРЕНТНОЗДАТНОГО ФАХІВЦЯ

Халеева О.В., Костіна Л.М., Поддуда І.А.

КЗ «Харківська Гуманітарно-педагогічна академія» ХОР

e-mail: kostinaluda1949@gmail.com

Сучасна європейська освіта вимагає від учителя педагогічної «мобільності», вивчення сучасних новітніх технологій, запровадження в концепцію занять нових методів і підходів, орієнтації на здобувача, на його пізнавальну і творчу діяльність тощо. Але рішення поставленої задачі неможливо без підвищення ролі самостійної роботи здобувачів, яка планується, організується, контролюється та оцінюється. Як відомо, навчання потребує значних зусиль з боку здобувачів, їх систематичної праці, сформованості таких якостей, як наполегливість, уважність, самостійність, допитливість. Самостійна робота здобувачів є одним із головних факторів навчального процесу у вищій школі.

Навчити здобувача самостійно оволодівати знаннями - одне з головних завдань дидактики вищої школи. Таким чином, актуальність дослідження проблеми використання самостійної роботи у навчальному процесі обумовлена соціальними потребами в спеціалістах з високим рівнем професійних знань [3, с. 34-35].

На теоретико-методологічному рівні проблема організації самостійної роботи здобувачів знайшла своє висвітлення в працях багатьох педагогів: Ю. Бабанського, В. Безпалька, П. Підкасистого, психологів: О. Леонтєва, К. Платонова, С. Рубінштейна, методистів: Л. Паламар, М. Пентиліук та інші.

Метою нашого дослідження є розкриття процесу організації самостійної роботи як фактору професійного становлення майбутнього педагога..

Існує багато трактувань самостійної роботи здобувачів, але якщо всі погляди об'єднати та виділити головне, то виходить, що самостійна робота здобувачів - це основна форма організації навчання, яка включає різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності, яка здійснюється на аудиторних та позааудиторних заняттях з урахуванням індивідуальних особливостей і пізнавальних можливостей здобувачів під керівництвом викладача або без його безпосередньої участі.

Самостійна робота здобувачів є основним шляхом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу здобувачів, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Організацію самостійної роботи здобувачів не можна розглядати як ізольовану проблему. Загальновідомо, що вона є органічною частиною навчального процесу, передумовою успішної реалізації програмових вимог з навчальних предметів. Особливого значення при цьому все більше і більше набувають самостійні завдання, оскільки жоден курс не дає здобувачам повного оволодіння професійними вміннями, а тільки допомагає їм подолати труднощі в процесі засвоєння знань та їх подальшого вдосконалення.

У процесі самостійної роботи здійснюється самоосвіта, яка сприяє поглибленню, розширенню і більш міцному засвоєнню знань. Основним засобом самоосвіти є самостійне вивчення та опрацювання наукової, науково-популярної, навчальної, політичної, художньої та іншої літератури. Джерелами самоосвіти слугують також газети і журнали (особливо фахові), радіо і телебачення, відвідування музеїв,

театрів, виставок, спілкування з освіченими людьми, зі спеціалістами з різних галузей знань і практичної діяльності, зокрема з передовими педагогами.

Потреба у засвоєнні різнобічної інформації, піклування про розширення свого кругозору та ерудиції вимагає від молодого людини певної цілеспрямованості, дисциплінованості, великих вольових зусиль, уміння зосереджувати увагу на об'єктах вивчення, користуватися різними видами пам'яті та ін.

У сучасній вищій школі роль викладача все більше зводиться до організації пізнавальної діяльності здобувачів. Пізнання здобувач повинен здійснювати сам. Це має принципове значення. Тільки знання, здобуті власною працею, є міцними, глибокими і дієвими. Лише шляхом напруженої мозкової діяльності можна досконало оволодіти навчальним предметом. Самостійна робота формує навички самостійної діяльності взагалі, що є конче необхідним у будь-якій професійній діяльності, виробляє здатність самостійно приймати відповідальні рішення, знаходити оптимальний вихід зі складних ситуацій [2, с.76]

Самостійна робота відіграє значну виховну роль. Вона формує самостійність як важливу рису характеру, що займає провідне місце в структурі особистості сучасного фахівця. Вчені, педагоги, враховуючи ці закономірності, завжди наголошували на необхідності організації самостійної пізнавальної діяльності людини. Відомий чеський педагог Я.А. Каменський на титульному аркуші своєї книги «Велика дидактика» написав: «Альфою і омегою нашої дидактики хай будуть пошуки і відкриття засобу, за якого ті, хто вчить, менше б вчили, а учні більше б вчились».

Розширення традиційного арсеналу способів, засобів, прийомів самостійної роботи за рахунок широкого застосування інформаційних технологій навчання, зокрема, залучення комп'ютерних технологій повинно сприяти вдосконаленню навчального процесу у вищій школі. Використання комп'ютерних навчальних програм у самостійній роботі є поліфункціональним. Поступово на зміну традиційній системі навчання приходить особистісно орієнтована, традиційні методи замінюються інноваційними, що передбачають зміщення акцентів у навчальній діяльності [2, с. 19-23].

Сучасна вища школа покликана забезпечити здобувача міцними, оперативними знаннями, а також навчити його вчитися (тобто вчити себе) самостійно. Освічена людина сьогодні - це самостійна людина, що вміє самостійно приймати рішення, самостійно

добиватися поставленої мети, має навички власними силами оволодівати знаннями, удосконалювати свою фахову майстерність індивідуально.

Отже, сьогодні надзвичайно важливо в майбутніх фахівців виробити потребу в самостійному опануванні дисциплін, навчити їх творчо застосовувати набуті знання в нових ситуаціях, користуватися довідковою літературою, готувати доповіді, брати участь у конференціях, анувати статті тощо. Одним з універсальних факторів виховання конкурентноздатного фахівця є його вміння самостійно, творчо **МИСЛИТИ**.

Оцінюючи сучасний стан організації самостійної роботи здобувачів, можна стверджувати, що існує ще багато проблем і недоліків, які потребують подальшого вирішення.

Література

1. Бойко Я. Організація самостійної роботи здобувачів у вищих педагогічних навчальних закладах / Я. Бойко // Рідна школа. - 2009. - № 10. - С. 19-23. 2. Козаков В.А. Самостійна робота студентів та її інформаційне забезпечення / Козаков В. А. - К.: Вища школа, 1990. С. 153.

3. Шимко І. Проблеми організації самостійної роботи у вищій школі / І. Шимко // Рідна школа. - 2005. 7. С. 34-35.